

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru)

DECIZIE

02 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadi
Mariana Pitic
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Vladimir Arseni împotriva încheierii din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată la examinarea contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia,

c o n s t a t ă :

La data de 12 septembrie 2016, Vladimir Arseni s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale solicitând verificarea, în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova, legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și a hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia, cu emiterea unei hotărâri privind anularea sau confirmarea legalității acestora.

În motivarea contestației a invocat că la data de 09 septembrie 2016 Comisia Electorală Centrală a emis hotărârea nr. 214 „Cu privire la constituirea Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Rîșcani nr.27”. În opinia sa, hotărârea respectivă contravine Codului Electoral al Republicii Moldova, inclusiv art.27 și art.29.

Menționează că, la începerea discuției în cadrul ședinței Comisiei Electorale Centrale din 09 septembrie 2016 pe marginea subiectului privind constituirea consiliului electoral, un membru al Comisiei Electorale Centrale a plecat din ședință, a fost anunțată pauză, ulterior a revenit. La momentul punerii la vot, un membru al Comisiei Electorale Centrale s-a abținut, a votat împotriva sau nu a votat.

Prin încheierea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia și s-a oferit termen lui Vladimir Arseni până la data de 19 septembrie 2016 ora 09:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea motivelor de fapt și de drept, esența încălcării drepturilor, intereselor sau libertăților lui Vladimir

Arseni prin actele contestate, descrierea presupuselor încălcări admise de Comisia Electorală Centrală la adoptarea hotărârii contestate prin prisma încălcării drepturilor sale.

Prin încheierea din 20 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit contestația depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia, ca depusă fără înlăturarea neajunsurilor.

Prin decizia din 22 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Vladimir Arseni și a fost casată încheierea din 20 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, iar pricina a fost remisă la rejudecare la faza primirii contestației.

Prin încheierea din 27 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia și s-a oferit termen lui Vladimir Arseni până la data de 29 octombrie 2016 ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea motivelor de fapt și de drept, esența încălcării drepturilor, intereselor sau libertăților lui Vladimir Arseni prin actele contestate, descrierea presupuselor încălcări admise de Comisia Electorală Centrală la adoptarea hotărârii contestate prin prisma încălcării drepturilor sale.

La data de 11 noiembrie 2016 ora 18:03, Vladimir Arseni a înregistrat cererea sub nr. 54, invocând că este cetățean cu drept de vot, iar contestația a depus-o conform Codului Electoral al Republicii Moldova.

Precizează că, Curtea de Apel Chișinău este unica autoritate publică, conform Legii contenciosului administrativ, competentă de a verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova și sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit contestația depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia, ca depusă fără înlăturarea neajunsurilor.

La data de 24 noiembrie 2016 ora 11:13, Vladimir Arseni a declarat recurs împotriva încheierii din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău solicitând acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu, anularea încheierii din 12 noiembrie 2016, dosarul nr. 3-305/16, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată, motivând că a depus contestație, deoarece este alegător cu drept de vot și are dreptul de a solicita verificarea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale.

Remarcă că, Curtea de Apel Chișinău verifică legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova

Cu referire la solicitarea recurentului Vladimir Arseni privind acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu, Colegiul o consideră neîntemeiată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 8 Cod de procedură civilă, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 77 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat pentru parte sau intervenient: a) în cazul în care partea sau intervenientul sunt lipsiți sau limitați în capacitatea de exercițiu și nu au reprezentanți legali sau dacă domiciliul pârîtului nu este cunoscut; b) dacă instanța constată un conflict de interese între reprezentant și reprezentatul lipsit ori limitat în capacitatea de exercițiu; c) în condițiile art.art.304, 316 și 318³; d) în alte cazuri prevăzute de lege.

În contextul nomelor precitate, pornind de la premisa că recursul se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără participarea părților și că recurentul nu cade sub incidența art. 77 Cod de procedură civilă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge solicitarea privind acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu.

Or, careva circumstanțe în contextul normelor enunțate *supra* ce ar condiționa admiterea solicitării recurentului, la caz, nu au fost stabilite.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și normelor de drept aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Vladimir Arseni neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 68 alin. (7) Cod electoral, recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 67 alin. (5) Cod electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu Codul de procedură civilă și cu Legea contenciosului administrativ.

În contextul legislației electorale care stabilește termeni restrânși la examinarea litigiilor electorale rezultând din prevederile art. 68 alin. (6) Cod electoral, Colegiul precizează că căile de atac urmează să fie valorificate de participanții la proces în termen de 3 zile de la emitere sau comunicare în cazurile lipsei participantului la proces la pronunțarea actului judecătoresc contestat.

La caz, Colegiul notează că Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la data de 12 noiembrie 2016. La data de 14 noiembrie 2016 încheierea contestată a fost expediată recurentului, conform scrisorii de însoțire (f.d.33), însă, date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Din textul recursului se distinge că recurentul ar fi recepționat încheierea contestată la data de 23 noiembrie 2016 ora 13:00, iar alte înscrisuri care să ateste contrariul la materialele pricinii lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de Vladimir Arseni la data de 24 noiembrie 2016 împotriva încheierii din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Din materialele pricinii rezultă că la data de 12 septembrie 2016, Vladimir Arseni s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale solicitând verificarea, în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova, legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și a hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia, cu emiterea unei hotărâri privind anularea sau confirmarea legalității acestora (f.d.3).

Prin încheierea din 27 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale celor ce au stat la baza emiterii acesteia și s-a oferit termen lui Vladimir Arseni până la data de 29 octombrie 2016 ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea motivelor de fapt și de drept, esența încălcării drepturilor, intereselor sau libertăților lui Vladimir Arseni prin actele contestate, descrierea presupuselor încălcări admise de Comisia Electorală Centrală la adoptarea hotărârii contestate prin prisma încălcării drepturilor sale (f.d.25-26).

La data de 11 noiembrie 2016 ora 18:03, Vladimir Arseni a înregistrat cererea sub nr. 54, invocând că este cetățean cu drept de vot, iar contestația a depus-o conform Codului Electoral al Republicii Moldova. Concomitent a indicat că Curtea de Apel Chișinău este unica autoritate publică, conform Legii contenciosului administrativ, competentă de a verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova și sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului (f.d.31).

În conformitate cu art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Concomitent Colegiul relevă că, Curtea de Apel Chișinău a constatat că Vladimir

Arseni, prin cererea depusă cu numărul de înregistrare 18727 la data de 11 noiembrie 2016, nu a îndeplinit indicațiile Curții de Apel Chișinău conform încheierii din 27 octombrie 2016, ceea ce a dus la restituirea acesteia în temeiul art. 171 alin.(2) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depusă fără înlăturarea neajunsurilor (f.d.32).

Or, în conformitate cu art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorească, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În contextul dat, Colegiul constată cu certitudine că, în termenul acordat, Vladimir Arseni nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs, iar în astfel de circumstanțe, în mod corect Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 12 noiembrie 2016, a restituit contestația depusă împotriva Comisiei Electorale Centrale.

Astfel, este de menționat că, Vladimir Arseni, înaintând contestația fără respectarea prevederilor art. 166 - 167 Cod de procedură civilă și cunoscând despre necesitatea depunerii cererii cu respectarea prevederilor legale, urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă eludat de acesta.

De asemenea, Colegiul remarcă că rezultând din specificul litigiului și operativitatea cu care se examinează contestațiile în cauză, în condițiile când legiuitorul stabilește termeni restrânși la examinarea acestora, recurentul urma să manifeste o diligentă sporită și să acționeze prompt întru apărarea drepturilor pretinse a fi încălcate prin actul administrativ contestat, însă, Vladimir Arseni a ignorat obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, conform art. 67 alin. (1) din Codul Electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs sunt declarative și nu justifică casarea acesteia, or, dreptul său ca alegător de a contesta hotărârile Comisiei Electorale Centrale nu este îngădit, doar că are obligația în condițiile art.art.166-167 Cod de procedură civilă de a respecta forma și conținutul cererii de chemare în judecată.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vladimir Arseni, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vladimir Arseni.

Se menține încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la examinarea contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 214 din 09 septembrie 2016 și ale hotărârilor ce au stat la baza emiterii acesteia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecători

Mariana Pitic

Oleg Sternioală